

Balada "Miorita"

Balada populara "Miorita" este capodopera absoluta a folclorului romanesc. Ea a fost publicata de poetul Vasile Alecsandri in 1852 intr-o prima culegere intitulata "Poezii populare. Balade adunate si indreptate" si reprezinta forma cea mai slefuita si mai densa dintre toate cele peste o mie de variante care circula pe teritoriul tarii.

Fiind o expresie exemplara a sufletului romanesc, balada aceasta a fascinat de la inceput nu numai pe romani, dar si pe straini. Istoricul si publicistul Jules Michelet, traducand-o in limba franceza pentru prima oara in 1854, o considera "un lucru atat de sfant si emotionant, incat iti sfasie inima", in timp ce savantul austriac Leu Spitzer, analizand valoarea ei poetica, o considera "una din marile creatii ale literaturii mondiale"

Romanii - scriitori, esteticieni, filosofi sau folcloristi, studiind o masa de documente poetice populare, au ajuns sa demonstreze ca avem de-a face cu o capodopera care nu inceteaza sa emotioneze profund si astazi, atat prin frumusetile sale poetice, cat si prin simbolismele, cu implicatiile lor rituale si semnificative, asa cum afirma chiar Mircea Eliade.

Tema baladei o constituie o drama din viata pastoreasca, petrecuta in timpul transhumantei care umplea odinioara spatiul carpato-dunarean. G. Calinescu o considera unul dintre miturile noastre fundamentale care simbolizeaza "existenta pastorală a poporului roman".

Subiectul este simplu: o mioara nazdravana isi avertizeaza stapanul ca tovarasii lui, invidiosi pe turmele lui "mandre", pe cainii sai mai "barbati", si-au pus in gand sa il omoare. Pastorul moldovean se adreseaza atunci oitei lui, transmitandu-i ultimele sale dorinte. El o roaga sa ii spuna baciului ungurean si celui vrancean sa-l ingroape in strunga pentru a fi mai aproape de oi si pentru a-si auzi cainii. Ii mai cere sa ii puna la capatai trei fluiere: vantul "cand a bate", mioarele auzind cantecul, se vor aduna si il vor plange cu "lacrimi de sange". Ciobanasul o mai roaga sa nu vorbeasca de omor, ci sa spuna ca s-a insurat si ca la nunta lui "a cazut o stea", ca "soarele si luna/ i-au tinut cununa", ca preotii i-au fost "muntii mari", lautari - pasarile, iar nuntasi - brazii si paltinasii.

Dar, daca va intalni o maica batrana inlacrimata care intreaba de un "mandru ciobanel", sa-i spuna doar ca el s-a insurat "C-o fata de crai/Pe-o gura de rai", dar mamei sa nu ii spuna nimic de felul neobisnuit in care s-a celebrat nunta - nici un cuvânt despre steaua care "a cazut", nici despre faptul ca "soarele si luna" i-au "tinut cununa". Intr-un cuvânt, ciobanasul ii cere oitei sa ii vorbeasca numai despre nunta, nu si despre moarte.

Numerosi specialisti au demonstrat originea precrestina a "Mioritei". Printre acestia se numara folcloristul Ion Diaconu, Mircea Eliade, Ion Lovinescu si multi altii. Ion Diaconu descoperea in celebra balada "un rest de poezie pagana cu elemente naturiste reale, infatisand impreunarea sufletului ciobanesc cu imensitatea cosmica, un strat poetic anterior adaptarii sufletului daco-roman

la valorile crestine". Asadar, Mircea Eliade, nefiind atestate concepte specific crestine in "Miorita, ne precizeaza ca aici nu exista decat episodul batranei mame cautandu-si fiul, care aminteste despre peregrinarile Fecioarei in cautarea lui Iisus".

Marele Nichita Stanescu afirma despre "Miorita" : "Fara aceasta balada noi n-am fi fost niciodata poeti. Ne-ar fi lipsit aceasta dimensiune fundamentala. *Miorita* este scoala tristetii nationale. Matricea. Matca. Regina. Sunetul ei este sunetul tatei alaptand. Vechea ei este vechea celui care isi apara plodul. Nu este un cantec de pierdere. Cine pierde asa cum a pierdut ciobanul *Mioritei* este instapanit in sufletul pamantului pentru ca noi toti ne-am nascut pe pamant. Pentru ca pamantul este carnea stramosilor nostri si carnea stramosilor pomilor asa este: pom si om. In limba noastra, diferenta dintre pom si om este diferenta dintre consoana si vocala".

Sursa Imaginii - journaldunet.com